

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202424
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619202424.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1577/8 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: N. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., S. XXXX/XX a otca: Q. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. T. XX, zastúpený: Mgr. Juraj Šimuny, advokát so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 30/33, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. februára 2020 č. k. 9P/167/2019-118, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom z 13. februára 2020, č. k. 9P/167/2019-118 rozhodol o zvýšení výživného matky na maloletého P. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 40 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne s účinnosťou od 16.10.2019.

1.2. Nedoplatok matky na zročnom výživnom na maloletého za obdobie od 16.10.2019 do 31.01.2020 vo výške 70,32 eura povolil matke zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám otca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

1.3. Zmenil tým rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/154/2018-58 zo dňa 04.10.2018 v časti výšky výživného.

1.4. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 121 CMP, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“).

3.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že dňa 16.10.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na zvýšenie výživného na maloletého P. zo sumy 40 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu na začatie konania. Návrh otec odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom vydaným Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 9P/154/2018, ktorým bolo určené výživné na sumu 40 eur mesačne, došlo k zásadnej zmene pomerov u maloletého. Náklady

spojene s výživou a výchovou maloletého podstatne vzrástli a dosiaľ určená výška výživného nie je postačujúca. Zvýšenie nákladov je spojené s prirodzeným rastom dieťaťa. V súčasnosti navštevuje 7. ročník ZŠ, navštevuje počítačový krúžok a pravidelne navštevuje očného lekára. Okrem maloletého má otec dieťaťa vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi X., ktorý je študentom Univerzity Sv. Cyrila a Metoda v Piešťanoch v študijnom odbore fyzioterapia. Na neho má otec výdavky na krytie bežných životných potrieb, ubytovania v mieste štúdia, cestovné náklady, pomôcky do školy. Na výživu X. L. matka prispieva výživným vo výške 80 eur. Navrhovateľ žije v rodinnom dome vo Q. T., ktorého je výlučným vlastníkom. V spoločnej domácnosti býva so synmi a so svojou matkou, ktorá je starobnou dôchodkyňou a poberá starobný dôchodok. Navrhovateľ spoločne so svojou matkou uhrádza výdavky spojené s bývaním približne vo výške 250 eur za jeden mesiac a tiež má výdavky na úhradu splátok úveru vo výške 100 eur mesačne. K ďalším výdavkom navrhovateľa patria každodenné cestovné náklady na dopravu maloletého P. do školy, ktorá je od ich bydliska vzdialená približne 10 km. Matka maloletého má úplné stredoškolské vzdelanie je zdravá, toho času je zamestnancom spoločnosti ARRIVA, s.r.o. s čistým mesačným príjmom približne vo výške 550 eur. Okrem uvedeného pracovného pomeru vykonáva matka maloletého aj činnosť viazaného finančného agenta. Matka maloletého žije v trojizbovom byte nachádzajúcom sa v katastrálnom území S. (zapísanom na LV č. XXXX), ktorého je výlučnou vlastníčkou. Zároveň je vlastníčkou dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v katastrálnom území S. (zapísaný na LV č. XXXX) a tiež garáže v k. ú. S. (zapísaná na LV č. XXXX). Podľa informácií navrhovateľa matka maloletého žije komfortným a nákladným životným, navštevuje nočné podniky a pravidelne bez svojich synov absolvuje zahraničné dovolenky. S výnimkou úhrady výživného vo výške 40 eur sa matka maloletého nijakým ďalším spôsobom nepodieľa na výžive a výchove maloletého P., ani syna X., pričom ani nejaví záujem o stretávanie sa s nimi.

3.2. Matka v podaní zo dňa 23.12.2019 uviedla, že jej finančná ani pracovná situácia sa nezmenila a tvrdenia otca uvedené v návrhu sú nepravdivé. So zvýšením výživného nesúhlasila.

4.1. Otec na pojednávaní dňa 14.01.2020 uviedol, že doterajšia výška výživného nepostačuje na krytie potrieb maloletého. Matka nad rámec výživného neprispieva, so synom sa nestretáva. Na syna vzrástli náklady, keďže ide na lyžiarsky výcvik, platí mu tiež poistenie. P. nemá mimoškolské aktivity, navštevuje počítačový krúžok, za ktorý sa neplatí. Jeho zdravotný stav je dobrý. Má na neho zvýšené náklady, lebo syn rastie a musí mu zakupovať nové oblečenie. Starší syn od septembra navštevuje vysokú školu v Piešťanoch, býva tam v dome, na ktorý sa skladajú (so spolubývajúcimi). Na staršieho syna má výdavky 200-300 eur (ubytovanie, cestovné, strava, pomôcky do školy). Súdom určené výživné na deti 40 a 80 eur matka hradí riadne. On vlastní tie isté nehnuteľnosti ako predtým - rodinný dom a chatu. Vlastní 3 motorové vozidlá: Ford a Opel Corsa, ktoré nadobudol v roku 2017, a Peugeot 207, ktoré nadobudol v roku 2019 za 2 700 eur. Sú na neho písané, ale Opel Corsa si kúpila matka a Peugeot si kúpil syn za peniaze, ktoré zarobil na brigádach. Starší syn chodí k matke, mladší nechce. On je zamestnaný ako obchodný zástupca. Okrem príjmu zo zamestnania iný príjem nemá, občas ide v prípade potreby na brigádu v oblasti stavebníctva. Príjem z toho má počas sezóny cca 100 eur. Ohľadom BSM sa vyporiadali, chatu dostal on a byt exmanželka, ktorá mu vyplatila 20 000 eur. Z týchto peňazí v auguste 2018 vyplatil súrodencov po cca 14 600 eur a nadobudol rodinný dom. Kamarát mu požičal 10 000 eur, pôžičku spláca v splátkach po dohode v rámci jeho možností. Náklady na domácnosť má nasledovné: internet 16 eur, plyn, električka 170 eur, odpad 50 eur ročne, televízia cca 5 eur, telefóny deťom aj sebe po 10 eur, pohonné hmoty cca 40 eur mesačne na jeho auto, syn a matka si pohonné hmoty platia zvlášť. Povinné zmluvné poistenie je hradené v sumách 100 eur, 120 eur a 80 eur, matka si poistenie hradí sama.

4.2. Matka na pojednávaní dňa 14.01.2020 súhlasila so zvýšením výživného na sumu 45 eur mesačne. S návrhom nesúhlasí, pretože otec vie v akej je finančnej situácii ona a v akej je on, keďže žiaden obchodný zástupca na Slovensku nezarába minimálnu mzdu. Žila s ním a vie, že zarába 3-4 násobok. Ona okrem príjmu zo zamestnania iný príjem nemá. Pokúšala sa o privyrobenie v poisťovni, ale každý odmietal sprostredkovanie, príjem z toho mala 1 euro, preto s ňou zrušili spoluprácu. Výživné platí P. 40 eur a X. 90 eur na jeho účet. Býva v trojizbovom byte, vyporiadali sa v máji alebo v júni 2018. Vyplatila mu 20 000 eur. Peniaze dostala od matky, úver nemá. Výdavky má ako naposledy. S deťmi sa stretáva, so starším synom bez problémov, s mladším podľa jeho nálady. Nie je pravda, že nemá záujem o kontakt s deťmi. Nekomunikuje s ňou o ničom, jeho komunikácia voči nej spočíva len v tom, že ju buď uráža alebo sa vyhráža. P. chcela kúpiť ošatenie, čo syn ale odmietol. V byte býva sama. Vlastní dvojizbový byt, v ktorom býva jej matka a ktorý dostala darom ešte počas manželstva, a garáž, ktorú dostala darom od otca. Vlastní motorové vozidlo Škoda Fabia, ktorá jej zostala po rozvoде. Nehnuteľnosti neprenajíma,

lebo v dvojizbovom byte býva jej matka a v garáži je neporiadok a po rozvode sa dohodli, že zostane deťom. Staršiemu synovi prispieva nad rámec výživného finančne alebo darmi, mladšiemu podľa toho, ako je s ňou.

5. Na pojednávaní dňa 13.02.2020 otec uviedol, že vklady na jeho osobný účet súvisia s výkonom jeho zamestnania. Uviedol, že nejde o firemné peniaze, ale o vklady od fyzických osôb a on sa následne chodí s blokmi vyúčtovať na firmu. Taktiež peniaze vkladané jeho osobou sú vkladané z rovnakého dôvodu, aby nemusel nosiť pri sebe väčšiu hotovosť. Uviedol tiež, že mladšiemu synovi kúpil telefón za 518 eur, 3 peňazí na telefón bolo z úspor jeho syna. V auguste 2018 bol s deťmi na dovolenke v Chorvátsku. Motorové vozidlá sú na neho písané z dôvodu nižšej poisťky. Starší syn mu potvrdil, že dostáva od matky výživné vo výške 90 eur mesačne. Poukázal na výšku výživného stanovenú v rozvodovom konaní s tým, že príjmové pomery rodičov sa od toho času nezmenili, a tiež na to, že matka sa vzdáva príjmu z možného prenájmu nehnuteľností, ktoré vlastní.

6. Matka na pojednávaní dňa 13.02.2020 predložila doklady o výdavkoch na ošatenie, ktoré vynaložila na deti. Uviedla, že starší syn s ňou komunikuje, ona ho doprevádza aj k lekárom v prípade potreby. Rodičia zhodne potvrdili, že výživné na maloletého v dosiaľ súdom určenej výške je matkou platené riadne.

7. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania po skutkovej stránke zistil, že zo vzťahu rodičov pochádzajú dve deti, a to X. L., nar. XX.XX.XXXX (t. č. už plnoletý) a P. L., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/5/2018-39 zo dňa 27.02.2018 súd manželstvo rodičov maloletých detí X. L., nar. XX.XX.XXXX a P. L., nar. XX.XX.XXXX rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej na čas po rozvode maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého X. výživné vo výške 150 eur mesačne a na maloletého P. výživné vo výške 100 eur mesačne. Rozvodový rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.03.2018.

8. K vyporiadaniu BSM medzi rodičmi došlo na základe dohody zo dňa 09.05.2018. Koncom júna 2018 sa obe deti odsťahovali do domácnosti otca na adresu Q. T. XX. X. nadobudol plnoletosť dňa 05.07.2018. Dňa 21.08.2018 podal na súd návrh na určenie výživného.

9.1. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 4Pc/24/2018-26 zo dňa 21.09.2018 uložil matke povinnosť platiť na plnoletého X. výživné vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od 21.08.2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.11.2018.

9.2. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/154/2018-58 zo dňa 04.10.2018 zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 40 eur mesačne s účinnosťou od 09.08.2018 s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám otca, čím došlo k zmene rozvodového rozsudku v časti zverenia a výživného vo vzťahu k maloletému P. Na pojednávaní dňa 04.10.2018 otec s výživným na mladšieho syna vo výške 40 eur súhlasil s odôvodnením, že sú mu známe pomery matky maloletého. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.10.2018.

10.1. X. v tom čase navštevoval 4. ročník gymnázia v Topoľčanoch, do školy cestoval autom, ktoré patrilo otcovi a ten uhrádzal náklady na pohonné hmoty. Výdavky v konaní sp. zn. 4Pc/24/2018 uviedol na obedy 30 eur, fitnesscentrum 17 eur mesačne, telefón 10 eur. P. bol žiakom šiestej triedy ZŠ Tribečská Topoľčany. Navštevoval očnú ambulanciu, nosil okuliare.

10.2. Otec bol vlastníkom rodinného domu (LV č. XXX, k. ú. Q. T.), ktorý odkúpil od súrodencov za 30 000 eur, z čoho 20 000 eur bolo z vyporiadania BSM a 10 000 eur pôžička. Otec bol tiež vlastníkom chaty (LV č. XXXX, k. ú. F.), ktorú nadobudol na základe vyporiadania BSM. Náklady na bývanie uviedol 150 eur za plyn a 50 eur za elektrinu. Bol zamestnaný v spoločnosti VESPO SK, s.r.o. (u toho istého zamestnávateľa ako v čase rozvodu) s čistým mesačným príjmom 411,61 eura. V domácnosti býval s matkou a synmi. Jeho matka poberala starobný a vdovský dôchodok súhrne vo výške 424,90 eura, z dôchodku jej boli vykonávané zrážky z dôvodu exekúcie, po odpočítaní ktorých jej bolo vyplácaných 278,36 eura mesačne.

10.3. Matka bola vlastníčkou trojizbového bytu (LV č. XXXX, k. ú. S.), ktorý nadobudla po vyporiadaní BSM a v ktorom bývala ona, a dvojizbového bytu, v ktorom bývala jej matka (LV č. XXXX, k. ú. S.), ktorá tam má zriadená vecné bremeno spočívajúce v doživotnom práve bývania a užívania bytu. Tiež bola vlastníčkou garáže (LV č. XXXX, k. ú. S.) a auta. Bola zamestnaná v spoločnosti ARRIVA NITRA a.s. (u toho istého zamestnávateľa ako v čase rozvodu) s čistým mesačným príjmom 579,22 eura, vrátane daňového bonusu. Výdavky mala nasledovné: byt 150 eur, elektrina 17 eur, plyn 4 eurá, Satro 8,19 eura, Skylink 4,70 eura, RTVS 4,64 eura, telefón 20 eur.

11.1. Matka je v súčasnosti zamestnaná u toho istého zamestnávateľa. Jej aktuálny čistý priemerný mesačný príjem predstavuje 599,57 eura. Od 30.07.2019 do 13.11.2019 bola registrovaná ako finančný agent, za čo jej bola vyplatená provízia 1,48 eura. Jej bytové a majetkové pomery sa nezmenili. Je vlastníčkou tých istých nehnuteľností ako v čase poslednej úpravy výšky výživného. Výdavky má nasledovné: byt 150 eur, elektrina 17 eur, plyn 4 eurá, Satro 8,19 eura, Skylink 4,70 eura, RTVS 4,64 eura, telefón 20 eur, PZP 83 eur ročne, komunálny odpad 30 eur, daň z nehnuteľnosti 36,75 eura, osobná poisťka 60 eur ročne. Na mladšieho syna platí výživné vo výške 40 eur mesačne a na staršieho vo výške 90 eur mesačne.

11.2. Otec je v súčasnosti zamestnaný u toho istého zamestnávateľa. Jeho aktuálny čistý priemerný mesačný príjem predstavuje 445,47 eura. Poberá prídavok na dieťa vo výške cca 25 eur a výživné vo výške 40 eur. Jeho bytové pomery sa nezmenili. Je vlastníkom rodinného domu a chaty. V domácnosti býva s matkou a synmi. Jeho matka poberá starobný a vdovský dôchodok súhrne vo výške 437,50 eura, z dôchodku sú vykonávané zrážky z dôvodu exekúcie, po odpočítaní ktorých je jej vyplácaných 282,56 eura mesačne. Výdavky má nasledovné: internet 16,60 eura, rožné životné poistenie na obe deti 170,46 eura, plyn a elektrická energia 172 eur, telefón seba a deťom po 10 eur mesačne, pohonné hmoty cca 40 eur mesačne na jeho auto, komunálny odpad 50 eur ročne, televízia 4,64 eura, príspevok na bývanie a stravu synovi X. 200-300 eur mesačne. Otec vlastní jeden motocykel a tri motorové vozidlá - Opel Corsa, Ford C-max a Peugeot 207. Motocykel a vozidlá Opel Corsa a Ford C-max vlastnil v čase poslednej úpravy výživného. Opel Corsa nadobudol v roku 2019 za sumu 2700.

12. Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že otec mal v období jún až december 2019 nasledujúce vklady na účet: 2 181,28 eura v mesiaci december, 2 497,96 eura v mesiaci november, 1 967,45 eura v mesiaci október, 64,53 eura v mesiaci september, 855,67 eura v mesiaci august, 1 464,85 eura v mesiaci júl, 2 099,63 eura v mesiaci jún. Jeho mesačné výdavky v zmysle predloženého výpisu z účtu za uvedené obdobie boli nasledovné: 2 290,58 eura v mesiaci december, 991,99 eura v mesiaci november, 1 883,23 eura v mesiaci október, 103,81 eura v mesiaci september, 1 133,86 eura v mesiaci august, 1 891,08 eura v mesiaci júl, 1 281,77 eura v mesiaci jún. Otec vložil na svoj účet dňa 18.12.2019 sumu 970 eur, dňa 20.11.2019 sumu 1 600 eur, dňa 22.10.2019 sumu 900 eur, dňa 23.08.2019 sumu 790 eur, dňa 18.07.2019 sumu 1 070 eur, dňa 19.07.2019 sumu 330 eur, dňa 19.06.2019 sumu 1 500 eur, dňa 26.06.2019 sumu 535 eur. Okrem uvedených vkladov boli nepravidelne na účet vkladané peniaze od rôznych fyzických osôb.

13.1. Maloletý P. navštevuje 7. ročník ZŠ na ul. Tribečská v Topoľčanoch. Krúžky v škole podľa správy kolízneho opatrovníka nenavštevuje. Je zdravý. Výdavky v súvislosti so školskou dochádzkou má nasledovné: príspevok ZRŠ 20 eur, zábezpeka na obedy 30 eur, výlety 80 eur, súťaže 50 eur, divadelné predstavenia, kino, výstavy 40 eur, pracovné zošity a časopisy 20 eur, lyžiarsky výcvik 20 eur ročne a 4 eurá mesačne stravné a réžia.

13.2. Jeho starší brat X. navštevuje Univerzitu Sv. Cyrila a Metoda, detašované pracovisko v Piešťanoch - študijný odbor fyzioterapia.

14. Pri určovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej tak výrazné zvýšenie výživného, ako požaduje otec. K zmene pomerov u posudzovaných osôb došlo len čiastočne.

15.1. Poukázal na to, že v čase poslednej úpravy mala matka vyživovaciu povinnosť voči synovi X. vo výške 80 eur, aktuálne mu dobrovoľne platí 90 eur mesačne a nad rámec prispieva menšími sumami, najmä na zakupovanie ošatenia. S mladším synom sa momentálne nestretáva, vyživovaciu povinnosť

si plní voči nemu v súdom určenej výške 40 eur. Otec takúto výšku v konaní sp. zn. 9P/154/2018 akceptoval s odôvodnením, že sú mu známe pomery matky maloletého. V čase poslednej úpravy v súhrne predstavovala vyživovacia povinnosť matky na obe deti 120 eur mesačne. Príjem matky sa od poslednej úpravy výživného zvýšil len nepatrne zo sumy 579,22 eura na sumu 599,57 eura. Jej bytové ani majetkové pomery sa nezmenili. V tejto súvislosti neobstojí argumentácia otca, že matka sa vzdáva príjmu z možného prenájmu nehnuteľností, nakoľko tieto už vlastnila v čase poslednej úpravy výživného. K zmene majetkových pomerov a (údajnej) možnosti nehnuteľnosti prenajímať preto nedošlo. Dvojizbový byt navyše obýva jej matka, ktorá tam má právo doživotného bývania a užívania.

15.2. U otca tiež nedošlo k zmene bytových ani majetkových pomerov. Čiastočne mu stúpol oficiálny príjem zo sumy 411,61 eura na sumu 445,47 eura mesačne. Podľa názoru súdu to ale nie je príjem, ktorý v skutočnosti dosahuje vzhľadom na vykonané dokazovanie, rozsah ním uvedených výdavkov a v neposlednom rade aj vyššie priblížený výpis z osobného účtu, kde sú uvedené vklady a výbery značne presahujúce jeho oficiálny príjem. Ak otec argumentuje poukazom na rozvodový rozsudok, poznamenal, že tento predchádzal poslednému rozsudku vo veci výživného, pričom aj zo sumy výživného uvedenej v rozvodovom rozsudku, ktorú sa otec dobrovoľne zaviazal platiť (100 + 150 eur), možno vyvodiť, že v tom čase bolo v jeho príjmových možnostiach platiť takto stanovené výživné. Nešlo pritom o vyživovaciu povinnosť matky, ale o vyživovaciu povinnosť otca. Súd preto návrh otca na zvýšenie výživného na sumu 150 eur neakceptoval, no s prihliadnutím na čiastočne zvýšené výdavky otca (najmä v súvislosti s plnoletým synom, na ktorých sa matka podieľa v menšej miere) súd výživné na maloletého P. zvýšil na sumu 60 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Súdom určené výživné 60 eur spolu s matkou dobrovoľne hradeným výživným v prospech staršieho syna 90 eur predstavuje 150 eur mesačne. U maloletého bola pritom zistená len čiastočná zmena pomerov vzhľadom na to, že v čase poslednej úpravy navštevoval 6. ročník a aktuálne navštevuje 7. ročník ZŠ. Pribudli mu výdavky v súvislosti so školskými aktivitami (o. i. lyžiarsky výcvik). Keďže matka na maloletého nad rámec výživného, na rozdiel od staršieho syna, neprispieva, bolo nutné čiastočne zvýšené výdavky kryť formou zvýšenia výživného o sumu 20 eur mesačne. K podstatnej zmene pomerov došlo zjavne u staršieho (plnoletého) syna, výživné na neho však nie je predmetom tohto konania.

16. V súvislosti so zvýšením výživného vznikol matke nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 16.10.2019 do 31.01.2020 vo výške 70,32 eura. Suma nedoplatku predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a zaplateným výživným za uvedené obdobie (10,32 eura za 16 dní v mesiaci október 2019 + 3x 20 eur za mesiace november 2019 až január 2020). Vzhľadom na majetkové a príjmové pomery matky súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi (zrejme „matke“- pozn. odvolacieho súdu) povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám otca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

17. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/154/2018 - 58 zo dňa 04.10.2018 v časti výšky výživného.

18. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19.1. Proti tomuto rozsudku podal otec maloletého dieťaťa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázal na to, že podaným návrhom sa ako otec maloletého P. nar. XX.XX.XXXX domáhal zvýšenia výživného na maloletého zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, keďže výživné stanovené posledným rozhodnutím súdu ani sčasti nepokryvalo výdavky, ktoré je nutné vynaložiť na pokrytie výdavkov spojených s jeho výchovou a výživou. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nielen zvyšujúcimi sa výdavkami na maloletého, ale aj neochotou matky spolupodieľať na výchove maloletého P., či prispievať na výživu maloletého aj akýmkoľvek iným spôsobom.

19.2. Súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že o zvýšení výživného na maloletého P. rozhodol iba zvýšením o sumu 20 Eur z dôvodu, že od poslednej úpravy výšky výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov, odôvodňujúcich tak výrazné zvýšenie výživného, ako požaduje otec. Podľa záveru súdu u maloletého P. došlo len k čiastočnej zmene pomerov. Zmena pomerov na strane maloletého je daná prinajmenšom potrebou zvýšeného vývoja maloletého, pričom poukázal na to, že výživné v rozsahu 40 Eur nebolo ani v čase určovania tohto výživného prispôsobené k jeho potrebám, ani nezohľadňovalo majetkové pomery matky. Pokiaľ súd ďalej uvádza, že oproti poslednej úprave výživného došlo rovnako

u matky iba k čiastočnej zmene pomerov, preto nie je možné priznať navrhovateľovi priznať vyššie výživné v zmysle jeho návrhu, navrhovateľ v konaní poukázal na to, že matka ako vlastníčka niekoľkých nehnuteľností, bez riadneho dôvodu nemá ochotou tieto nehnuteľnosti napr. prenajať, či predať, čím sa preukázateľne vzdáva majetkového prospechu a žiadal, aby súd na túto skutočnosť prihliadal v zmysle §75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého „Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; ...“ Súd však s poukazom na to, že predošlé rozhodnutia súdu o výživnom môže meniť iba pri zmene pomerov, neprihliadal na vyššie uvedené tvrdenie navrhovateľa, keďže podľa súdu matka tieto nehnuteľnosti mala vo svojom vlastníctve už v čase poslednej úpravy výživného. S takýmto záverom súdu sa však nemožno stotožniť a má za to, že pri určovaní výšky výživného je súd povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 62 ods. 2. zákona o rodine, podľa ktorého: „Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.“ V zmysle vyššie citovaného ustanovenia, ako aj v zmysle zásad určovania rozsahu vyživovacej povinností rodičov k deťom, je súd povinný prihliadať na majetkové pomery rodičov nielen pri prvotnom určovaní výšky výživného, ale vždy keď k určovaniu výživného dochádza.

20. Ďalej súd uvádza, že „Otec takúto výšku (pozn. výživné vo výške 40 Eur) v konaní sp. zn. 9P/154/2018 akceptoval s odôvodnením, že sú mu známe pomery matky maloletého“. Takéto konštatovanie súdu je však ničím nepodloženým tvrdením, keďže žiadne z vyjadrení otca v tomto konaní nebolo spôsobilé uvedený záver vyvodiť. Naopak, otec maloletého pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 14.01.2020 na otázku z akého dôvodu súhlasil s výživným vo výške 40 Eur uvádza: „Čakal som, že sa niečo zmení čo s týka starostlivosti o dieťa, ale nestalo sa tak, ale zostala na tom istom“ Z vyššie citovaného vyjadrenia otca možno vyvodiť, že otec maloletého podmieňoval nižšiu výšku výživného vyššou mierou osobnej starostlivosti matky o maloletého. Ako však bolo v tomto konaní preukázané, matka sa s výnimkou úhrady výživného nepodieľa na výchove a výžive maloletého žiadnym iným spôsobom.

21.1. V konaní bolo taktiež poukázané na rozsudok Okresného súdu Topoľčany z roku 2018, ktorým bol po dohode rodičov maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho na výživu sumou 100 Eur mesačne k rukám matky. Aj napriek tomu, že uvedená výška výživného bola určená na základe dohody rodičov, možno predpokladať, že uvedená suma bola primeraná a vychádzala z oprávnených potrieb maloletého.

21.2. Súd tiež chybné konštatuje, že výživné nemožno zvýšiť aj s ohľadom na vyšší príjem navrhovateľa, ktorý podľa názoru súdu nekorešponduje s oficiálne deklarovanou výškou mzdy. Pri poukazovaní na vyššie hotovostné príjmy otca nebolo zohľadnené tvrdenie otca, že tieto čiastky sú mu s poskytované zamestnávateľom na účely nákupu pohonných hmôt a údržbu, resp. opravy vozidla ktoré využíva na účely plnenia pracovných povinností, a teda nie sú jeho vlastným príjmom. Na preukázanie tohto tvrdenia predkladá vyjadrenie zamestnávateľa.(viď príloha) Na základe vyššie uvedených dôvodov má za to, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, preto navrhol, aby Krajský súd Nitra rozsudok Okresného súdu Topoľčany, spis. zn. 9P/167/2019 zo dňa 13.02.2020 v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku v napadnutom rozsahu zmenil a zvýšil výživné na mal. P. L., nar. XX.XX.XXXX na sumu 150 Eur mesačne a zároveň zaviazal matku uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom jednorazovo.

22. K odvolaniu sa písomne vyjadrila matka maloletého, ktorá uviedla, že súhlasí so zvýšením výživného jej ako matky zo sumy 40 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne ako aj so zaplacením zročného výživného. Nemôže si nateraz dovoliť vyššie sumy, nie je v jej príjmových možnostiach platiť vyššie sumy vyživovacej povinnosti. Aktuálne v pracovnom pomere poberá 60 % platu. Na výzvu odvolacieho súdu poslala potvrdenie jej zamestnávateľa o svojom príjme za obdobie od januára 2020 do konca júna 2020 a uviedla, že 60 % z príjmu mala len jeden mesiac, pretože nakoniec sa opatrenia ohľadom Covidu uvoľnili a ona mohla pracovať bez obmedzení. (Pozrieť aktuálnu správu o zárobku).

23. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané otcom mal. dieťaťa oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, neviazaný rozsahom a dôvodmi

odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

24.1. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24.2. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24.3. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24.4. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne aplikoval (interpretoval) alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25.2. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP odkazuje.

26. K vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť k dieťaťu nie je obmedzená dosiahnutím určitého veku, t. j. ani dosiahnutím plnoletosti, či presiahnutím veku 25. roku života, ako to určuje Zákon o prídavku na dieťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tak, ako ju vníma Zákon o rodine trvá do času, pokiaľ dieťa nie je schopné sa samé živiť. Táto okolnosť je individuálna.

27. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CSP zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ich vyživovacích povinností.

28.1. Na podporu správnosti rozhodnutia súd prvej inštancie odvolací súd poukazuje na stále aktuálnu judikatúru súdov, a to R 27/1974: „Pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku o výživnom (§ 99 ods. 1 zák. o rod., t.č. § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine - pozn. odvolacieho súdu) musí byť preukázaný záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho je treba zmeniť i výšku výživného. Nepostačí len úvaha o tom, či je doterajšie výživné primerané. Inak by totiž išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia“ a R 72/1965: „Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania“.

28.2. Zákonná úprava v ust. § 78 Zákona o rodine umožňuje súdu zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, ak od poslednej úpravy výživného došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, kedy už pôvodne určené výživné nemôže plniť zákonom predpokladaný účel. K zmene pomerov môže dôjsť jednak na strane oprávneného (v tomto prípade navrhovateľiek) v dôsledku jeho fyzického vospievania, so zvyšovaním nákladov súvisiacich s prípravou na budúce povolania a pod., ale i na strane povinného

(v tomto prípade odporcu) v dôsledku zvýšenia, resp. odôvodneného poklesu jeho príjmu, rozšírenia, resp. zúženia okruhu vyživovacích osôb a pod. Musí sa vždy jednať o zmenu trvalého charakteru, pričom súd rozhodujúci o novej (zmenenej) vyživovacej povinnosti už nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť pôvodne učeného výživného (lebo v takomto prípade by sa jednalo o neprípustnú reparáciu právoplatného rozhodnutia), ale sa prihliada len na zmeny, ktoré tu nastali od posledného rozhodnutia... Deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a z tohto pohľadu potom je potrebné posudzovať ich základné potreby (pokiaľ je životná úroveň rodičov vyššia, budú i odôvodnené potreby detí vyššie). Nemôže byť na ujmu detí, ak si rodič v rozhodnom období neplnil vyživovaciu povinnosť, v akom mu to jeho pomery v tom čase umožňovali a prvostupňový súd tieto skutočnosti správne vyhodnotil, keď rozhodol o zmene výživného len za obdobie, kedy príjem otca takéto zvýšenie umožňoval (II. ÚS 514/2014).

29. Z citovaných zákonných ustanovení o zmene pomerov ako aj ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že Zákon o rodine explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností na zmenu rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti. Napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenia a opisy skutkovej situácie v rámci konaní o výžive. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu.

30. V preskúmvanej veci otec maloletého dieťaťa v rozpore s hore uvedenými zásadami a súdnymi rozhodnutiami sa v podstate domáhal zvýšenia výživného na maloletého P. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne z dôvodu, že súdom určená výška výživného 40 eur mesačne, ktorá bola stanovená povinnej matke rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.10.2018, č. k. 9P/154/2018-58, od určenia ktorej uplynula do podania návrhu doba jedného roka, už nie je postačujúca, lebo od tejto poslednej úpravy vyživovacej povinnosti podstatne vzrástli náklady spojené s výživou a výchovou maloletého P. a zvýšenie nákladov je spôsobené prirodzeným rastom a vývinom maloletého. Otec namietal, že výživné v rozsahu 40 eur mesačne nebolo ani v čase jeho určovania prispôbené potrebám maloletého a nezohľadňovalo majetkové pomery matky, z čoho vyplýva, že otec vlastne žiadal aj reparovanie posledného rozhodnutia o určení výživného matke na maloletého v sume 40 eur mesačne, avšak súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného už nemôže preskúmať správnosť záverov súdu v pôvodnom rozhodnutí ohľadne schopností, možností a majetkových pomerov rodičov či odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, a teda ani súdom určenú výšku výživného.

31. V predmetnej veci súd prvej inštancie zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o výživnom. V tomto smere dostatočne zistil skutkový stav vecí, zaoberal sa aj výdavkami na strane rodičov, ich príjmami a celkovými majetkovými pomermi, ako aj odôvodnenými potrebami maloletého a napokon správne stanovil výšku zvýšeného výživného matky na maloletého, keď jej výživné zvýšil zo sumy 40 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od podania návrhu a z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

32. Odvolací súd k vecnej správnosti napadnutého rozsudku dodáva, že k maloletým deťom majú vyživovaciu povinnosť obaja rodičia, preto v danom prípade aj otec by mal popri svojej osobnej starostlivosti, ktorou asi z jednej štvrtiny vyvažuje vyživovaciu povinnosť matky, podieľať sa na výžive maloletého P. sumou cca 50 eur mesačne, pričom časť výživy dieťaťa je krytá prídavkami na dieťa v sume 24,95 eura v roku 2020. Odvolací súd dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvej inštancie, že za daného skutkového stavu je zmene pomerov primerané zvýšenie vyživovacej povinnosti matky na maloletého P. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od podania návrhu otca, ktorý v odvolaní ani žiadne nové skutočnosti neuvádzal.

33. Odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

34. Pretože dokazovanie Okresného súdu Topoľčany bolo veľmi starostlivo orientované na to, aby boli bol dostatočne zistený skutkový stav veci a pri rozhodovaní o zmene pomerov a zvýšení výšky výživného prvoinštančný súd posúdil komplexne všetky mu dostupné skutočnosti v pomeroch účastníkov, odvolací stotožnil sa so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, v dôsledku čoho považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia výživného a zročného výživného za vecne správne.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).